

UPPSALA
UNIVERSITET

Box 256
751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
Emmaline Ek

Telefon
018-471 34 49

www.uu.se
emmaline.ek@uu.se

BESLUT

2025-12-02 Dnr UFV 2025/1748

Klimat- och näringslivsdepartementet
(kn.remissvar@regeringskansliet.se)

Remissvar: Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall

Beslut

Härmed beslutas

- att Uppsala universitet överlämnar nedanstående expertyttrande som sitt svar på rubricerad remiss.

Bakgrund

Uppsala universitet har beretts möjlighet att lämna yttrande om rubricerad remiss. Bifogat yttrande har utarbetats av universitetslektor Sophie Grape och forskare Mattias Lantz, båda verksamma vid Institutionen för fysik och astronomi, avdelningen för tillämpad kärnfysik.

Beslut i detta ärende har i rektors frånvaro fattats av undertecknad prorektor i närvaro av universitetsdirektör Caroline Sjöberg, efter föredragning av fakultetshandläggare Emmaline Ek. Närvarande därutöver var akademiombudsman Per Abrahamsson och Uppsala studentkårs ordförande Calle Per Hendor Jonsson.

Coco Norén

Emmaline Ek

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2025-12-02 Dnr 2025/1748

Box 256
751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
Emmaline Ek

Telefon
018-471 3449

www.uu.se
emmaline.ek@uu.se

Klimat- och näringslivsdepartementet
(kn.remissvar@regeringskansliet.se)

Remissvar: Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall

Ärendet

Uppsala universitet har beretts möjlighet att yttra sig om Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall (SOU 2025:104). Bifogat yttrande har utarbetats av universitetslektor Sophie Grape och forskare Mattias Lantz, båda verksamma vid Institutionen för fysik och astronomi, avdelningen för tillämpad kärnfysik.

Övergripande generella synpunkter

Uppsala universitets bedömning är att delbetänkandet är väl utarbetat och genomtänkt för att kunna hantera och lösa många av de frågeställningar som uppkommer kring radioaktivt avfall om nya kärnreaktorer byggs i Sverige.

Kommentarer och ändringsförslag

Kapitel 3.5, s. 107:

I kapitlet beskrivs följande: ”Genom lagen (1981:669) om finansiering av framtida utgifter för använt kärnbränsle m.m. fastställdes tre principer [...]. Den tredje principen var att staten har ett övergripande ansvar för avfallet (statens sistahandsansvar). Det långsiktiga ansvaret för hanteringen och slutförvaringen bör ligga hos staten.”

Uppsala universitet lyckas inte hitta formuleringen för den tredje principen i den lagtext som hänvisas till (SFS nr 1981:669). Eftersom frågan ibland dyker upp i den publika debatten är det bra om ett förtydligande kan göras om var och när formuleringen kommer ifrån.

Kapitel 3.7.1, s. 118:

Kärnavfallsrådet behandlas i kapitel 3.7.1. Rådets uppdrag avslutades 2022 efter att regeringen hade godkänt ett kärnbränsleförvar för dagens kärnkraftverk. Förutom den rådgivande funktionen har Kärnavfallsrådet

varit en viktig källa till information om kärnavfallsfrågan för allmänheten. Det är oklart om ett nytt råd med liknande instruktioner skulle kunna vara till nytta för de frågor som kommer ställas för ny kärnkraft och nya slags bränslecykler med relaterade avfallsfrågor, då situationen och frågeställningarna är annorlunda än när Kärnavfallsrådet och dess föregångare KASAM bildades. Men Uppsala universitet anser att staten bör se till att Kärnavfallsrådets samlade dokument fortsatt finns lätt tillgängliga för allmänheten. Universitetet vill därför uppmana regeringen att återupprätta databasen med dokument från Kärnavfallsrådets tidigare webbsida, eftersom materialet och erfarenheterna kan vara värdefulla för de frågor som kommer att ställas kring avfall för ny kärnkraft.

Kapitel 8.6, s. 315:

I kapitel 8.6 föreslås lagtexten ”Programmet för forskning och utveckling behöver inte omfatta de åtgärder och anläggningar för omhändertagande av kärnavfall och använt kärnbränsle som det har beviljats tillstånd för enligt kärntekniklagen.” Universitetet anser att detta är en rimlig hållning, men eftersom tillståndshavare bör arbeta med BAT (bästa möjliga teknik), så är det också rimligt att ställa krav på fortsatt forskning och utveckling om ny kunskap tillkommer som möjliggör viktiga förbättringar av dagens godkända lösningar.